

מזבח שלם לפניו. משום כך צריך לסדר מזבח עם כלי אחד מלא עפר למול עליו את הברית הקדוש הזה, ונחשב לפני הקדוש ברוך הוא כאלו זבח עליו עולות וקרבנות, צאן ובהמה ונוח לו יותר מכלם, שפתוב וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך וגו'. בכל המקום אשר אזכיר את שמי. מהו אזכיר את שמי? [את] זו המילה, שפתוב בה (תהלים כח) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. מזבח האדמה הזה ודאי כמו שאמרנו, מה פתוב אחריו? ואם מזבח אדמה תעשה לי. רמז לגר כאשר מתגזר, שהם מעם קשה ערף וקשה לב. זה נקרא מזבח אבנים.

לא תבנה אתהן גזית, מה זה? שצריך להכניסו לעבודת הקדוש ברוך הוא, [כדי] ולא ימול אותו, עד שישפח עבודה האחרת שעבד עד עתה, ויסיר ממנו אותו קשי הלב. ואם נמול ולא הוסר ממנו אותו קשי הלב להפגס לעבודת הקדוש של הקדוש ברוך הוא, הרי הוא כפסל האבן הזה שגוזרים אותו מהצד הזה ומן הצד הזה, ונשאר אבן כבראשונה. משום כך לא תבנה אתהן גזית. שאם הוא נשאר בקשיותו - כי חרף הנפת עליה ותחללה. כלומר, אותה המילה שנמול אינה מועילה לו. משום כך, אשרי חלקו של מי שמקריב את הקרבן הזה בשמחה וברצון לפני הקדוש ברוך הוא. וצריך לשמח בחלק הזה כל היום [הוא], שפתוב (שם ה) וישמחו כל חוסי כף לעולם וינגנו ותסוף עלימו ויעלצו כף אהבי שמך.

פתח אחר ואמר, (בראשית יז) ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע

שלימתא קמיה. בגיני כך בעי לסדרא מדבחה במאנא חד מלייא ארעא למגזר עליה האי קיימא קדישא, ואתחשיב קמי קדשא בריך הוא כאלו אדבח עליה עלוון וקרבנין עאנא ותורי.

וניחא ליה יתיר מפלהו דכתיב וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך וגו'. בכל המקום אשר אזכיר את שמי. מהו אזכיר את שמי (את) דא מילה דכתיב בה (תהלים כח) סוד יי ליראיו ובריתו להודיעם. האי מזבח אדמה ודאי כמא דאמינא. בתריה מה כתיב ואם מזבח אבנים תעשה לי. רמז לגיורא כד אתגיייר דאיהו מעם קשי קדל וקשי לבא, האי אקרי מזבח אבנים.

לא תבנה אתהן גזית. מה הוא, דבעי לאעלא ליה בפולחנא דקדשא בריך הוא (ג'י) ולא יגזר יתיה עד דינשי פולחנא אחרא דעבד עד הקא ויעדי מניה ההוא קשיו דלבא. ואי אתגזר ולא אעדי מניה ההוא קשיא דלבא למיעל בפולחנא קדישא דקודשא בריך הוא, הרי הוא כהאי פסילא דאבנא דגזרי ליה מהאי גיסא ומהאי גיסא ואשתאר אבנא כדבקדמיתא. בגין כך לא תבנה אתהן גזית. דאי אשתאר בקשיותיה, פי חרף הנפת עליה ותחלליה, כלומר ההוא גזירו דאתגזר לא מהניא ליה.

בגיני כך זפאה חולקיה דמאן דאקריב האי קרבנא בחדוותא ברעוא קמי קדשא בריך הוא, ובעי למחדי בהאי חולקא כל (ד"א ל"ג תהוא) יומא דכתיב, (תהלים ה) וישמחו כל חוסי כף לעולם וינגנו ותסוף עלימו ויעלצו כף אהבי שמך:

פתח אידך ואמר ויהי אברם בן תשעים שנה